

บทวิเคราะห์ รัฐธรรมนูญ

เรื่อง “รัฐธรรมนูญ : หมวด ๑๒ องค์การอิสระ (ตอนที่ ๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน)”

องค์การอิสระที่ก่อตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลาอย่างยาวนาน อีกองค์การหนึ่ง คือ “คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” โดยเริ่มแรก การตรวจเงินแผ่นดินไทยนั้น มีมาตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๑๘ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติสำหรับกรมพระคลังมหาสมบัติแล้วด้วยกรมต่าง ๆ ซึ่งจะเบิกเงินส่งเงิน” อันถือเป็นต้นกำเนิดของการตรวจเงินแผ่นดินในประเทศไทย จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คณะกรรมการราษฎรเห็นว่าการตรวจเงินแผ่นดินสังกัดอยู่ในกรมบัญชีกลาง กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ การตรวจตราตลอดจนการแสดงความเห็นสำหรับผลแห่งการตรวจย่อมไม่เป็นไปโดยอิสระ สมควรจะโอนกรมตรวจเงินแผ่นดินมาขึ้นต่อคณะกรรมการราษฎร และในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ เพื่อจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นแทนกรมตรวจเงินแผ่นดิน สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๒ มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของสถาบันตรวจเงินแผ่นดินจากคณะกรรมการมาเป็นรูปแบบที่มีผู้อำนวยการสำนักงานฯ เป็นผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพียงผู้เดียว แล้วยังเพิ่มบทบาทการตรวจสอบโดยให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบถึง

ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัดของการใช้จ่ายเงินงบประมาณและตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นการพัฒนาบทบาทของสถาบันตรวจเงินแผ่นดินของไทยให้สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งส่วนใหญ่การตรวจสอบจะครอบคลุมด้านการเงิน (Financial Audit) การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Audit) และการตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit)

นับแต่มีรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ การตรวจเงินแผ่นดินได้พัฒนาเป็นองค์กรตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี และมีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรฐานการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐด้วย

สำหรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยังคงกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยอยู่ในหมวด ๑๒ องค์การอิสระ ส่วนที่ ๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

* บัญสงค์ ทองอินทร์. น.บ.(มร.) น.ม. (มสธ.) เนติบัณฑิตไทย ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
* สืบค้นจาก <https://www.audit.go.th> เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒.

• องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๘)

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยกรรมการ จำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ทั้งนี้ ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

• วาระการดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๙)

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

• หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๐)

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

(๓) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒) และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ ในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

(๕) ส่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งผู้ถูกส่งลงโทษดังกล่าวอาจอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และในการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดต้องคำนึงถึงนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตาม (๑) และ (๒) ประกอบด้วย

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

• ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ และมาตรา ๒๔๒)

คุณสมบัติ

กำหนดให้มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินคนหนึ่งซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๒๐๔ ววรรคหนึ่ง ววรรคสอง และวรรคสี่ และมาตรา ๒๐๕ มาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินด้วยโดยอนุโลม

ทั้งนี้ การสรรหา การคัดเลือก และการเสนอชื่อผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้าที่และอำนาจ

สำหรับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินนั้น กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่โดยเที่ยงธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๒) ตรวจผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

(๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)

(๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓)

การปฏิบัติหน้าที่และวาระการดำรงตำแหน่ง

กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

• กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ (รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๔)

ในกรณีที่มิมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของหน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

๖. การระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ (รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๔๕)

เพื่อประโยชน์ในการระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอผลการตรวจสอบการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรง ต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบดังกล่าว ให้ปรึกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากที่ประชุมร่วมเห็นพ้องกับผลการตรวจสอบนั้น ให้ร่วมกันมีหนังสือแจ้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดย

ไม่ชักช้า และให้เปิดเผยผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อประชาชนเพื่อทราบด้วย

บทวิเคราะห์

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในส่วนนี้ที่เกี่ยวข้องกับ “คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” แล้ว มีข้อพิจารณา ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ กำหนดให้องค์กรอิสระแต่ละแห่งมีหน่วยงานธุรการเป็นของตนเอง มีหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้น ยกเว้นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจากในการตรวจเงินแผ่นดินต้องประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งต้องมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นหน่วยธุรการจึงต้องอำนวยความสะดวกและรับผิดชอบงานธุรการทั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๒. สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและที่มาของกรรมการนั้นตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ กำหนดจำนวนคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไว้ถึง ๑๐ คน แต่ต่อมารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วย กรรมการ จำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจ และเพื่อให้สรรหาบุคคลที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในระดับสูงได้อย่างแท้จริง จึงได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ แตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่าน ๆ มา กล่าวคือ กรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามที่เป็นการทั่วไปของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระทุกองค์กรแล้ว ยังกำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับงานด้านการตรวจเงินแผ่นดินมิใช่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ด้านบัญชีเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีความรู้ความชำนาญในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ด้านกฎหมาย การตรวจสอบ

บัญชี หรือด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การที่กำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี นั้น ก็เพื่อให้ได้ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในระดับหนึ่ง สามารถตรวจเงินแผ่นดินและวางนโยบายการทำงานได้ รวมถึงเพื่อให้ได้บุคคลที่มีอายุที่เหมาะสมมาดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๓. ด้านหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้น มีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายและกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับกับการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งกำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐด้วย และยังมีอำนาจให้คำปรึกษา แนะนำหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน รวมถึงให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินของหน่วยงานรัฐด้วย นอกจากนี้ ยังมีอำนาจสั่งลงโทษทางปกครองกรณีที่มีการกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจที่เพิ่มเติมขึ้นมา ทั้งนี้ เนื่องจากมีบางฝ่ายเห็นว่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจที่ยังไม่ครอบคลุมกรณีที่มีการกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๔. รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินคอยสอดส่องดูแลและเฝ้าระวังมิให้มีการใช้จ่ายเงินแผ่นดินในลักษณะที่เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยกำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อดำเนินการเฉพาะเรื่อง ซึ่งนอกเหนือการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจทั่วไปในเรื่องที่คาบเกี่ยวระหว่างหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจดำเนินการใดได้ โดยให้แจ้งหน่วยงานดังกล่าวที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ซึ่งถือเป็นการบูรณาการการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕. การกำหนดมาตรการยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรงถือเป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักการใหม่ โดยกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบการเงินการคลังของรัฐโดยตรงและมีโอกาสที่จะตรวจพบการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรงมากที่สุด จึงกำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่งได้ ส่วนบทบัญญัติในมาตรา ๒๔๕ วรรคสองได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเข้ามาตรวจสอบการกระทำที่อาจเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้ามาตรวจสอบการกระทำที่อาจเข้าข่ายการทุจริตได้ และยังเป็นการป้องกันไม่ให้องค์กรอิสระเพียงองค์กรเดียวมีอำนาจในการเข้าไปก้าวล่วงการดำเนินนโยบายของฝ่ายบริหารโดยไม่มีเหตุผลที่รัดกุมหรือชัดเจนเพียงพอ ทั้งนี้ เนื่องจากมีบางฝ่ายเห็นว่าอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในอดีตที่ผ่านมาไม่สามารถยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐได้ จึงบัญญัติบทบัญญัตินี้ขึ้นมา แต่มีข้อสังเกตว่า “ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรง” จะมีความหมายครอบคลุมมากน้อยเพียงใด

กล่าวโดยสรุป บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ องค์กรอิสระ ส่วนที่ ๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แม้จะมีความแตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ในสาระสำคัญหลายประการ อาทิ จำนวน องค์กรประกอบ หน้าที่และอำนาจ อย่างไรก็ตามโดยส่วนใหญ่ก็ยังคงหลักการเช่นเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ■